

Bruxelles, 4 aprilie 2022
(OR. fr, en)

7809/22

AUDIO 23
CULT 38
ENV 312
SAN 199
SUSTDEV 74
IND 101
PI 29
DIGIT 72
RECH 168
TOUR 29

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	6937/22
Subiect:	Concluziile Consiliului privind elaborarea unei strategii europene pentru ecosistemul industriilor culturale și creative

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor Concluziile Consiliului privind elaborarea unei strategii europene pentru ecosistemul industriilor culturale și creative, astfel cum au fost aprobate de Consiliul Educație, Tineret, Cultură și Sport în cadrul reuniunii sale din 4 aprilie 2022.

Concluziile Consiliului**privind****elaborarea unei strategii europene pentru ecosistemul industriilor culturale și creative**

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

REAMINTIND:

1. Rolul fundamental pe care îl joacă cultura și libertatea de creație pentru Uniunea Europeană și cetățenii săi în consolidarea democrațiilor și a valorilor noastre, în dezvoltarea imaginației noastre, în prosperitatea societăților noastre, în vitalitatea zonelor noastre locale, în calitatea mediului nostru de viață și în bunăstarea indivizilor;
2. Rolul crucial pe care sectoarele și industriile culturale și creative, denumite și ecosistemul industriilor culturale și creative, îl joacă în construirea unui patrimoniu comun, a unor puncte de reper comune și a culturii de mâine, care sunt esențiale pentru înflorirea continuă a diversității culturale europene, ținând seama, în același timp, de faptul că sectoarele și industriile culturale și creative constituie un grup foarte divers, cu priorități și condiții diferite;
3. Amploarea ecosistemului industriilor culturale și creative, astfel cum este definită în Raportul anual privind piața unică 2021¹, care face bilanțul celor 14 ecosisteme industriale identificate de serviciile Comisiei în legătură cu noua Strategie industrială din 2020² și în numeroase documente relevante menționate în anexă;

¹ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei 2010 SWD (2021) 351 final, p. 98 „Industriile culturale și creative reprezintă un grup variat. Cele mai mari industrii sunt audiovizualul (televiziune, jocuri video, video la cerere, cinema, realitate virtuală/realitatea augmentată), muzică, editarea de cărți și de presă, publicitatea, patrimoniul cultural (muzee, situri istorice), spectacolele (teatru, dans) și artele vizuale.” Această definiție largă se bazează pe Cadrul UNESCO pentru statistici culturale, 2009, Cartea verde a Comisiei Europene intitulată „Eliberarea potențialului industriilor culturale și creative”, precum și pe Regulamentul privind Europa creativă.

² Comunicarea „Actualizarea noii Strategii industriale 2020: construirea unei piețe unice mai puternice pentru a sprijini redresarea Europei” C(2021)350.

4. Ponderea economică a ecosistemului industriilor culturale și creative, care în 2019 a fost evaluat la 3,95 % din valoarea adăugată a UE (477 miliarde EUR), cu 8,02 milioane de persoane angajate în acest sector și 1,2 milioane de întreprinderi, dintre care 99,9 % sunt întreprinderi mici și mijlocii (IMM-uri)³;
5. Impactul considerabil al pandemiei de COVID-19 asupra economiei culturale și creative și necesitatea de a consolida în continuare reziliența ecosistemului industriilor culturale și creative și dubla tranziție (verde și digitală) din cadrul Uniunii Europene, pentru a potența impactul Mecanismului european de redresare și reziliență și pentru a permite valorificarea întregului său potențial ca motor al creșterii economice și al creării de locuri de muncă, precum și al competitivității mondiale a UE;

SUBLINIAZĂ URMĂTOARELE ASPECTE:

6. Pe lângă impactul său pe termen scurt, actuala criză provocată de pandemia de COVID-19 a evidențiat provocările și oportunitățile structurale comune pentru întregul ecosistem al industriilor culturale și creative. Acestea includ, printre altele, transformarea digitală a metodelor de proiectare și a utilizărilor; concurența puternică din partea marilor actori mondiali și integrarea acestora; necesitatea de a consolida sistemele și de a diversifica sursele de finanțare a creației, a producției și a diseminării operelor, pentru a asigura durabilitatea modelelor de afaceri; necesitatea unor sisteme de asigurare adaptate la particularitățile sectoarelor și industriilor culturale și creative, precum și necesitatea de a însoți cererea în schimbare rapidă a publicului și de a sprijini adoptarea pe scară largă a inovațiilor;
7. Alte provocări și oportunități pentru ecosistemul industriilor culturale și creative sunt reprezentate de: punerea în aplicare a tranziției verzi; contribuția la egalitate și diversitate; rolul sectoarelor și industriilor culturale și creative la nivel regional și local, în special în ceea ce privește coeziunea socială, economiile locale, atragerea turismului de calitate către Europa și stimularea vitalității zonelor rurale și urbane, precum și rolul jucat de sectoarele și industriile culturale și creative în relațiile externe, în special în promovarea dezvoltării economice și sociale, în promovarea păcii și a stabilității și în susținerea unei agende ambițioase privind proprietatea intelectuală;

³ Documentul de lucru al serviciilor Comisiei 2010 SWD (2021) 351 final, p. 98 (https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/swd-annual-single-market-report-2021_en.pdf).

8. Pentru a conserva patrimoniul cultural, a promova accesul la acesta și a continua să creeze, să producă și să distribuie opere noi și originale care contribuie la diversitatea culturală, este important să se examineze îndeaproape, împreună cu sectorul, modul de definire, protejare și promovare a bunurilor noastre culturale strategice. Bunurile culturale strategice cuprind, printre altele, capacități de creare, producție, distribuție și prezentare independentă a conținutului și a operelor culturale, inclusiv a bunurilor lor corporale și necorporale, de exemplu proprietatea cataloagelor sau a studiourilor (studiouri de film, televiziune sau artă), care sunt adesea sprijinite din fonduri publice;
9. Un ecosistem al industriilor culturale și creative european puternic, dinamic, divers, competitiv, inovator, viabil și independent, adaptat erei digitale, cât și experimentării, este esențial pentru promovarea diversității culturale și lingvistice în beneficiul tuturor categoriilor de public. Independența sa constă în autonomia decizională a întreprinderilor ecosistemului industriilor culturale și creative, care sunt în cea mai mare parte IMM-uri, în special în ceea ce privește principalele opțiuni artistice și financiare ale acestora;
10. Este esențial să se stimuleze înființarea și dezvoltarea unor întreprinderi culturale și creative europene puternice și competitive, de toate dimensiunile, capabile să concureze cu actorii mondiali în general și, în special, pe piețele în care UE are un avantaj competitiv, precum și pe noi piețe emergente, cum ar fi realitatea augmentată și cea virtuală, jocurile video sau inteligența artificială, de exemplu atunci când sunt utilizate pentru a sprijini producția și accesul la opere culturale și creative;
11. Deși apariția actorilor digitali mondiali, care acționează precum controlori ai fluxului de informație pe piața digitală, ar putea aduce cu sine oportunități financiare și creative pentru acest sector, ea poate, de asemenea, să pună sub semnul întrebării atât finanțarea creației europene, cât și diversitatea culturală și lingvistică;
12. Prin urmare, este urgent ca Uniunea Europeană să consolideze bogăția și diversitatea culturală europeană printr-o strategie aplicabilă tuturor sectoarelor și industriilor culturale și creative, care să promoveze creativitatea și diversitatea expresiei culturale europene.

INVITĂ STATELE MEMBRE:

13. Să lanseze consultări cu profesioniștii relevanți cu privire la provocările și oportunitățile comune de care dispun sectoarele și industriile culturale și creative, în special în ceea ce privește măsurile și investițiile care accelerează dubla tranziție și redresarea durabilă;
14. Să împărtășească experiențele lor și bunele lor practici în ceea ce privește punerea în aplicare a unor politici culturale eficace care să sprijine și să ofere soluții pentru anumite domenii problematice ale ecosistemului industriilor culturale și creative la nivel național, regional și local și care să promoveze modalități eficiente de abordare a nevoilor ecosistemului industriilor culturale și creative în alte domenii de politici;
15. Să promoveze cooperarea culturală regulată, în special în regiunile de frontieră care se confruntă cu provocări comune (de exemplu pierderea industriilor sau a competențelor tradiționale), printre altele prin încurajarea dialogului cu părțile interesate relevante;
16. Să stimuleze cercetarea cu privire la ecosistemul industriilor culturale și creative și cercetarea efectuată de către acesta, pentru a încuraja apariția și implementarea proiectelor de cercetare și dezvoltare care consolidează asimilarea inovării, competențele și poziția competitivă a acestora și pentru a completa proiectele în curs, în special cu sprijinul programului Orizont Europa și al comunității de cunoaștere și inovare a Institutului European de Inovare și Tehnologie (EIT);
17. Să sprijine întreprinderile independente din ecosistemul industriilor culturale și creative, în special în ceea ce privește capacitatea lor de a se structura, de a finanța și de a disemina opere originale, de a-și menține și dezvolta modelele de afaceri și de a-și păstra și consolida activele și modelele de educație și formare, precum și capacitatea lor de inovare tehnologică, de mediu și socială;

18. Să valorifice pe deplin noile evoluții prevăzute în Directiva revizuită a serviciilor mass-media audiovizuale (DSMAV), prin promovarea și scoaterea în evidență eficace a operelor europene de către furnizorii de servicii mass-media audiovizuale și prin luarea în considerare a beneficiilor opțiunii acordate de DSMAV statelor membre de a solicita o contribuție financiară, pentru a asigura vitalitatea producției europene, vizibilitatea operelor și difuzarea acestora în întreaga Europă.

INVITĂ STATELE MEMBRE ȘI COMISIA, ÎN LIMITA DOMENIILOR DE COMPETENȚĂ ALE ACESTORA ȘI ȚINÂND SEAMA DE PRINCIPIUL SUBSIDIARITĂȚII:

19. Să pună în aplicare Strategia europeană a ecosistemului industriilor culturale și creative definită în prezentul document, sub coordonarea Comisiei Europene, în strânsă cooperare cu statele membre, pe baza inițiativelor și a programelor de finanțare ale UE, pentru a exploata cât mai multe sinergii cu puțință și punând accentul pe următoarele priorități:

I. ÎMBUNĂTĂȚIREA ACCESULUI LA FINANȚARE AL ÎNTREPRINDERILOR EUROPENE DIN ECOSISTEMUL INDUSTRIILOR CULTURALE ȘI CREATIVE:

20. Să faciliteze accesul la informații privind finanțarea europeană disponibilă pentru întreprinderile din ecosistemul industriilor culturale și creative prin fuzionarea ghidului de finanțare CultureEU și a instrumentului interactiv de cartografiere pentru mass-media audiovizuală și de știri elaborat de Comisie, pentru a avea un portal digital multilingv unic care să enumere diferitele oportunități de finanțare disponibile pentru întregul ecosistem al industriilor culturale și creative;
21. Să faciliteze accesul întreprinderilor din ecosistemul industriilor culturale și creative, în special al întreprinderilor independente, inclusiv al celor mai mici, la scheme de finanțare publice și private, împrumuturi, garanții, soluții de capital de risc și finanțare prin capitaluri proprii, ținând seama de particularitățile acestor întreprinderi și simplificând procedurile;

22. Să contribuie la consolidarea și la potențialul de creștere al IMM-urilor în cadrul ecosistemului industriilor culturale și creative, de exemplu prin intermediul noii platforme de capital propriu pentru industria audiovizuală Media Invest, astfel încât să încurajeze dezvoltarea de soluții inovatoare și să permită IMM-urilor europene să își desfășoare activitatea în întreaga Uniune și în afara acesteia;
23. Să faciliteze în continuare efectul de pârgie al ajutoarelor publice și competitivitatea întreprinderilor din ecosistemul industriilor culturale și creative printr-o revizuire a aplicării normelor privind ajutoarele de stat înainte de sfârșitul anului 2023, inclusiv, după caz, a Regulamentului general de exceptare pe categorii de ajutoare (RGECA), permițând luarea în considerare a relevanței și a necesității de adaptare în ceea ce privește sectoarele culturale și audiovizuale, cum ar fi presa, jocurile video, teatrul, studiourile și muzica;

STIMULAREA DEZVOLTĂRII ȘI CONSOLIDĂRII COMPETENȚELOR, EDUCAȚIE ȘI FORMARE, INCLUSIV:

24. Să lanseze un studiu de bilanț⁴ privind noile profesii și competențe necesare pentru tranziția digitală, pentru a garanta și a promova diversitatea culturală și elaborarea de recomandări cu privire la competențe eficiente, favorabile diversității și egalității și adaptate la lumea digitală și la noile constrângeri concurențiale, cum ar fi aspectele legate de facilitatea descoperirii. Studiul ar trebui să se bazeze pe acțiunile desfășurate în cadrul Pactului UE pentru competențe și, după caz, pe contribuțiile unor structuri precum Observatorul European al Audiovizualului sau Europeana;
25. Să lanseze un forum periodic referitor la antreprenoriatul cultural și creativ european, pe baza inițiativelor existente, cu scopul de a încuraja diseminarea celor mai bune practici, colaborarea în rețea și schimbul de idei cu privire la subiecte actuale și la evoluțiile din sector;
26. Să dezvolte acțiuni de formare și de instrumente ecologice pentru a aborda provocările de mediu pentru diferiții actori ai ecosistemului industriilor culturale și creative și pentru a încuraja schimburile de bune practici, în special în asociere cu Pactul UE pentru competențe.

⁴ Urmează să fie pregătit de Comisia Europeană.

MENTINEREA ȘI REAFIRMAREA BOGĂȚIEI ȘI DIVERSITĂȚII CULTURALE EUROPENE ÎN ERA DIGITALĂ, INCLUSIV:

27. Să consolideze bunurile culturale strategice europene și autonomia lor strategică pentru a asigura accesul efectiv al publicului european și mondial la diversitatea expresiei culturale din Europa, care reflectă valorile UE, și pentru a sprijini ecosistemul industriilor culturale și creative europene în menținerea și consolidarea avantajului său competitiv;
28. Să protejeze titularii de drepturi de autor și de drepturi conexe și să asigure remunerații echitabile și partajarea valorilor, din etapa de dezvoltare a conținutului european, garantând în același timp transparența datelor operaționale, în special în ceea ce privește utilizarea și succesul operelor și al altor tematici protejate;
29. Să stimuleze în continuare creativitatea și producția independentă a operelor europene, oferind un cadru favorabil întreprinderilor pentru a-și gestiona în mod eficient drepturile de proprietate intelectuală, în special drepturile de autor și drepturile conexe, precum și activele lor necorporale, de exemplu prin promovarea unei infrastructuri de date privind drepturile de autor adecvate erei digitale. Din această perspectivă, în sectorul audiovizual ar trebui să se acorde o atenție deosebită coproducțiilor și teritorialității drepturilor, care sunt esențiale pentru finanțarea durabilă a sectorului și pentru strategiile de distribuție;
30. Să se bazeze pe inițiativele existente ale UE (de exemplu, „Start-up Europe Club”, „Creative Business Cup”, Rețeaua întreprinderilor europene, centrele europene de inovare digitală) prin programe de accelerare, care ar putea lua forma unor programe de formare, consultanță și colaborare în rețea pentru a stimula întreprinderile nou-înființate inovatoare din ecosistemul industriilor culturale și creative, în rândul IMM-urilor europene cu potențial ridicat;

31. Să disemineze și să promoveze cele mai recente progrese tehnologice în cadrul ecosistemului industriilor culturale și creative, în special pe baza activității viitoarei comunități de cunoaștere și inovare în domeniul industriilor culturale și creative; în acest sens, să promoveze guvernanta responsabilă și etică a datelor, în special protejarea vieții private din faza de proiectare, și utilizarea tehnologiilor în eforturile de construire în continuare a suveranității digitale europene;
32. Să lanseze un concurs european de inovare, pe baza inițiativelor existente, cum ar fi Consiliul European pentru Inovare și viitoarea comunitate de cunoaștere și inovare privind industriile culturale și creative, pentru a promova proiecte în cadrul ecosistemului industriilor culturale și creative care utilizează pe deplin tehnologiile de structurare prin producerea de soluții disruptive apropiate de piață și inovatoare (realitatea augmentată și cea virtuală, volumele mari de date, inteligența artificială, tehnologia blockchain, tehnologia holochain, tehnologiile 3D, modelarea, machetele digitale, metaversul etc.);
33. Să faciliteze adoptarea acestor tehnologii pentru toate grupurile de persoane, în special pentru persoanele cu acces limitat la tehnologia digitală și pentru persoanele cu handicap, în special prin promovarea competențelor digitale și a alfabetizării mediatice, ținând seama în mod corespunzător de drepturile și nevoile specifice ale copiilor și tinerilor;
34. Să promoveze abordări strategice cu privire la facilitatea descoperirii online a conținutului cultural european în toate limbile oficiale ale UE și, în special, a operelor independente, bazându-se, după caz, pe sinergii puternice cu Europeana, Agorateka⁵, ERGA⁶, Eurimages⁷ și Observatorul European al Audiovizualului, precum și în viitorul spațiu de date pentru patrimoniul cultural;

⁵ Portalul european de conținut online: <https://agorateka.eu/>

⁶ Grupul autorităților europene de reglementare pentru serviciile mass-media audiovizuale

⁷ Fondul de sprijin cultural al Consiliului Europei: <https://www.coe.int/en/web/eurimages>

35. Astfel de inițiative ar urmări să ofere un cadru pentru schimburi profesionale periodice (de exemplu, în cadrul unui Forum european de facilitare a descoperirii); să lanseze studii de cartografiere a practicilor existente și a așteptărilor legate de facilitarea descoperirii pentru toate sectoarele și industriile culturale și creative; să dezvolte o mai bună înțelegere a rolului algoritmilor de recomandare în promovarea operelor europene și să reflecteze asupra transparenței acestora; și, dacă este cazul, să propună direcții de acțiune, în special în ceea ce privește standardizarea, furnizarea de metadate, interoperabilitatea și instrumentele de facilitare a accesului publicului;

CONSOLIDAREA EXPORTURILOR ÎNTREPRINDERILOR DIN ECOSISTEMUL
INDUSTRIILOR CULTURALE ȘI CREATIVE, INCLUSIV:

36. Să stimuleze inițiativele de consolidare a capacităților întreprinderilor europene de a-și desfășura activitatea pe piața externă, cum ar fi sistemele europene de imersiune sau alte proiecte de promovare puse în aplicare prin intermediul programului „Europa creativă”, care ar putea sprijini strategiile lor de export și ar putea consolida implantarea lor pe piețe cu potențial ridicat;
37. Să sprijine participarea întreprinderilor din ecosistemul industriilor culturale și creative la evenimente sectoriale importante, cum ar fi târgurile și expozițiile comerciale, pe baza inițiativelor existente la nivel național sau regional, de exemplu prin intermediul unei cooperări transfrontaliere specifice sau al unei abordări bazate pe rețele;
38. Să promoveze parteneriate și oportunități de cooperare între industriile culturale și creative europene și cele din țările emergente, valorificând parteneriatele și instrumentele de dezvoltare ale UE;

PROMOVAREA POLITICILOR RESPONSABILE ÎN CEEA CE PRIVEȘTE
ÎNTREPRINDERILE DIN ECOSISTEMUL INDUSTRIILOR CULTURALE ȘI CREATIVE,
INCLUSIV:

39. Să promoveze, de exemplu prin premii și alte stimulente, în conformitate cu Pactul mondial al ONU, politici responsabile în ceea ce privește durabilitatea și protecția mediului, în special proiecte care promovează abordări inovatoare în conformitate cu principiul economiei circulare, cum ar fi modelele de afaceri circulare, principiile proiectării ecologice și strategiile de gestionare la sfârșitul ciclului de viață;
 40. Să identifice bunele practici în transformarea durabilă a ecosistemului industriilor culturale și creative și să le promoveze la nivel european, inclusiv în contextul inițiativei privind Noul Bauhaus european;
 41. Să încurajeze punerea în aplicare a unor politici responsabile în cadrul ecosistemului industriilor culturale și creative în ceea ce privește combaterea discriminării, drepturile de autor și drepturile conexe, inclusiv remunerarea echitabilă a titularilor de drepturi, îmbunătățirea condițiilor de muncă și a garanțiilor sociale, precum și includerea acestora în finanțarea publică.
-

Concluzii

- Concluziile Consiliului privind interacțiunile culturale și creative pentru stimularea inovării, a sustenabilității economice și a incluziunii sociale (2015/C 172/04)
- Concluziile Consiliului European din 21 iulie 2020 privind planul de redresare și cadrul financiar multianual pentru perioada 2021-2027
- Concluziile Consiliului privind redresarea, reziliența și durabilitatea sectoarelor culturale și creative (2021/C 209/03, 2.6.2021)
- Concluzii intitulate „Mass-media europeană în deceniul digital: un plan de acțiune pentru sprijinirea redresării și transformării” (2021/C 210/01)
- Concluziile Consiliului din 30 noiembrie 2021 privind cultura, arhitectura de înaltă calitate și mediul construit ca elemente-cheie ale inițiativei Noul Bauhaus european
- Concluziile Consiliului din 30 noiembrie 2021 privind sporirea disponibilității și competitivității conținutului audiovizual și mediatic european

Acte legislative

- Regulamentul (UE) 2021/818 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a programului „Europa creativă” (2021-2027) și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1295/2013

Alte documente de politici relevante

Comunicări ale Comisiei

- Cartea verde a Comisiei Europene intitulată „Eliberarea potențialului industriilor culturale și creative”, COM/2010/183 final
- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor = Pactul verde european COM/2019/640 final
- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Mass-media europeană în deceniul digital: plan de acțiune pentru sprijinirea redresării și transformării, COM/2020/784 final
- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – O nouă Strategie industrială pentru Europa, COM/2020/102 final
- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – „Pregătiți pentru 55”: îndeplinirea obiectivului climatic al UE pentru 2030 pe calea spre atingerea obiectivului de neutralitate climatică, COM/2021/550 final
- Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Actualizarea noii Strategii industriale 2020: construirea unei piețe unice mai puternice pentru a sprijini redresarea Europei, COM/2021/350 final
- Comunicarea Comisiei cu privire la Orientările UE privind reluarea în siguranță a activităților în sectoarele culturale și creative – COVID-19, COM/2021/4838

Rezoluții ale Parlamentului European

- Rezoluția Parlamentului European din 20 octombrie 2021 intitulată „Mass-media europeană în deceniul digital: un plan de acțiune pentru sprijinirea redresării și transformării” 2021/2017(INI)

Convențiile și documentele UNESCO

- Convenția din 2005 asupra protecției și promovării diversității expresiilor culturale
- „Industriile culturale și creative în confruntarea cu pandemia de COVID-19: o perspectivă asupra impactului economic”, studiu din 2021
- Cadrul UNESCO din 2009 pentru statisticile culturale

Documente ale grupurilor de experți MDC

- Raportul metodei deschise de coordonare (MDC) privind coproducția UE
 - Mandatul grupului MDC de experți din statele membre cu privire la statutul și condițiile de muncă ale artiștilor și ale profesioniștilor din domeniul cultural și creativ
-